

Porozumienie
dla Bezpieczeństwa
w Budownictwie

STANDARD BHP

12.5

ROBOTY MALARSKIE

Standard ten zawiera minimum wymagań, jakie należy spełnić dla zapewnienia bezpieczeństwa w związku z przygotowaniem i prowadzeniem robót malarskich.

UWAGA

Prowadzenie robót malarskich wiąże się z wieloma zagrożeniami, w tym głównie z upadkami z wysokości. Stosowany sprzęt pomocniczy, jak pomosty, rusztowania lub drabiny, decyduje o poziomie bezpieczeństwa wykonawców tego rodzaju robót. Ponadto, farby i lakiery, mimo że producenci stale pracują nad wyeliminowaniem lub obniżeniem ich toksyczności, nie są obojętne dla zdrowia człowieka. Dlatego przygotowując i prowadząc prace malarskie, należy zwracać uwagę na zabezpieczenie oczu, układu oddechowego oraz skóry pracowników.

W przypadku pytań lub wątpliwości skontaktuj się z najbliższym specjalistą BHP.

Standard ten:

- zawiera wymagania wynikające z prawa i norm polskich oraz wewnętrznych uregulowań Porozumienia dla Bezpieczeństwa w Budownictwie,
- jest obligatoryjny dla wszystkich jednostek Porozumienia dla Bezpieczeństwa w Budownictwie,
- pomaga zapewnić bezpieczne i skuteczne praktyki podczas prac.

A. WSTĘP

1. Prace malarskie, ze względu na fakt, iż najczęściej są prowadzone na wysokości, zalicza się do prac szczególnie niebezpiecznych.
2. Malowanie można prowadzić wewnątrz lub na zewnątrz pomieszczeń.
3. Każdy proces malowania należy poprzedzić opracowaniem Instrukcji Bezpiecznego Wykonywania robót (IBWR), w oparciu o wiedzę o stosowanej technologii, sprzęcie, wyposażeniu i rodzaju farb.
4. Wszędzie tam, gdzie to możliwe, należy stosować pomosty robocze, rusztowania przestawne lub inne, bardziej stabilne od drabin urządzeni.
5. Dopuszcza się też prowadzenie robót malarskich z drabin rozstawnych tylko do wysokości 4 m od poziomu podłogi (Rys. 1). Zabrania się jednak przemieszczania wraz z drabiną rozstawną w trakcie stania na niej.
6. Malarzy należy wyposażyć w ubranie robocze, ochronne oraz sprzęt ochrony osobistej.
7. Jeśli farby lub lakiery zawierają substancje szkodliwe dla zdrowia, np. frakcje rozpuszczalników lub rozcieńczalników, należy ustalić rodzaj powstających oparów oraz wyposażyć pracowników w ochrony dróg oddechowych z pochłaniaczami dobranymi odpowiednio do występujących zagrożeń (Rys. 2, 3).
8. Pracowników zatrudnionych do usuwania starych powłok malarskich należy wyposażyć w ochrony dróg oddechowych, oczu i rąk.
9. Pracownicy obsługujący urządzenia do malowania, w tym agregaty malarskie, muszą posiadać wymaganą wiedzę i doświadczenie w tym zakresie, potwierdzone instruktażem stanowiskowym.
10. Farby, lakiery i inne materiały chemiczne wykorzystywane w procesie malowania muszą posiadać karty charakterystyk.

Rys. 1. Malowanie z drabiny przy utrzymaniu trzech punktów kontaktu z drabiną

Rys. 2. Kaptur chroniący drogi oddechowe

11. Pracownicy zatrudnieni do malowania powinni znać podstawowe zasady bezpieczeństwa i ochrony przeciwpożarowej w przypadku tego rodzaju prac oraz metody udzielania pomocy przedmedycznej.
12. Roboty malarskie z wykorzystaniem materiałów łatwopalnych należy prowadzić pod nadzorem.

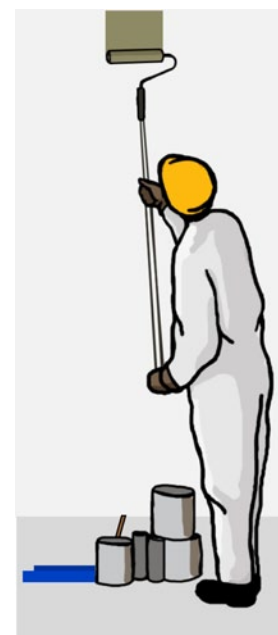
Rys. 3. Ochrony dróg oddechowych

B. DZIAŁANIA W TRAKCIE ROBÓT

1. Roboty malarskie obejmują wykonywanie powłok:
  - dekoracyjnych – wykańczanie pomieszczeń bytowych i przemysłowych,
  - nawierzchniowych – wyposażenie pomieszczeń w instalacje, np. grzejniki,
  - podkładowych,
  - zabezpieczających, np. antykorozyjnych.
2. Roboty malarskie można realizować następującymi sposobami:
  - nakładanie pędzlem,
  - nakładanie wałkiem,
  - natrysk powietrzny – metoda tradycyjna oraz niskociśnieniowa,
  - natrysk hydrodynamiczny (Rys. 4).
3. Nakładanie pędzlem oraz wałkiem to metody ręczne (Rys. 5).
4. Natrysk powietrzny oraz hydrodynamiczne nakładanie powłok malarskich i lakierniczych można realizować z wykorzystaniem specjalnych urządzeń zwanych agregatami malarskimi.
5. Ze względu na wysoką jakość oraz znaczną wydajność zaleca się stosowanie metody hydrodynamicznej. Można ją stosować do malowania ścian wewnątrz i na zewnątrz budynków mieszkalnych oraz przemysłowych.
6. Urządzenia hydrodynamiczne są bardzo mobilne i pozwalają stosować węże o długości nawet do 90 m.
7. Uwzględniając parametry techniczne stosowanego malarskiego agregatu ciśnieniowego, należy ustalić, czy podlega on dozorowi technicznemu. Jeśli podlega on dozorowi technicznemu, jego eksploatacja jest dopuszczalna po uzyskaniu pozytywnego badania Urzędu Dozoru Technicznego.
8. Malarskie agregaty ciśnieniowe muszą być wyposażone w sprawne zawory bezpieczeństwa oraz manometry.
9. Otwieranie zbiornika do uzupełnienia farby przy malarskim agregacie ciśnieniowym jest dopuszczalne dopiero po całkowitym spadku ciśnienia w zbiorniku.
10. Węże łączące agregat malarski z pistoletem należy osadzać na króćcach, stosując takie same zasady, jak w przypadku węży przy spawaniu gazowym.
11. Miejsce prowadzenia robót malarskich należy oznakować tablicami ostrzegawczymi.
12. Jeśli w trakcie robót malarskich występuje zagrożenie upadkiem z wysokości przedmiotów, wokół miejsca ich prowadzenia należy wyznaczać strefy niebezpieczne, znakując je w widoczny sposób.
13. Przenośne lampy oświetleniowe należy zasilać napięciem 24 V.
14. Pomieszczenia, w których prowadzone jest malowanie, powinny mieć zapewnioną dobrą wentylację, o skuteczności minimum 4 wymiany powietrza na godzinę.
15. W pomieszczeniach, w których prowadzone są roboty malarskie z wykorzystaniem roztworów wodnych, należy wyłączyć instalację elektryczną i stosować zasilanie niepowodujące zagrożenia porażenia prądem elektrycznym.
16. Do mieszania farb i lakierów zawierających składniki łatwopalne należy stosować narzędzia w wykonaniu nieiskrzącym.

Rys. 4. Malowanie natryskowe

Rys. 5. Malowanie przy pomocy wałka

17. Prace malarskie w zbiornikach należy prowadzić, stosując się do wskazówek zawartych w standardzie szczegółowym „6.1 Roboty w zbiornikach i komorach”.
18. Prace malarskie na wysokości należy prowadzić, stosując wskazówki zawarte w standardzie szczegółowym „2.1 Prace na wysokości – wymagania ogólne”.
19. W przypadku stosowania podczas malowania drabiny, należy uwzględnić wskazówki zawarte w standardzie szczegółowym „2.4 Drabiny”.

C. ZABRANIA SIĘ:

1. Używania ognia podczas malowania farbami palnymi.
2. Malowania urządzeń elektrycznych oraz prowadzenia tego procesu obok nich, gdy są pod napięciem.
3. Malowania ościeżnic okiennych bez zabezpieczeń przed upadkiem z wysokości.
4. Używania rozpuszczalników do zmywania z ciała farb.